

دانشگاه لرستان

Issn online: ۲۹۸۰-۸۹۴۴

New researches in Islamic humanities studies

<http://www.api.lu.ac.ir>

Legal review, possibility of bankruptcy, financial satisfaction

Hossein Mahmoodi¹ *

* Corresponding Author, Department of Literature and Humanities, Faculty of Law , University of Lorestan Khoramabad, Iran.Email: mahmoodi.h@lu.ac.ir

ARTICLE INFO

Article type:
Research Article

Article History:
Received
March ۱۱, ۲۰۲۳
Accepted
May ۲۲, ۲۰۲۳

Keywords:

*Rule of law, possibility
of bankruptcy,
financial satisfaction*

ABSTRACT

Introduction: Bankruptcy is considered as an effect and external conditions that lead to the weakening of financial flexibility. The purpose of this research is to investigate the relationship between bankruptcy and rule of law among the employees of private companies in Khorram Abad city.

Methodology: In terms of the purpose of this research, it is an applied research and a survey-descriptive research. In this research, a sample of ۳۱۸ employees of private companies in Khorramabad city was selected by random sampling through Cochran's formula. The data was collected through a law-abiding questionnaire in ۲ sections and bankruptcy in ۱ section. Content validity and reliability index was done by Cronbach's alpha method. Data were analyzed with PLS and SPSS software.

Findings: The results of the research confirm the relationship between specific rule of law ($\beta = ۰,۵۲۱$), general rule of law ($\beta = ۰,۳۱۵$) and bankruptcy. The t-statistic related to the special legal-orientation paths ($t = ۷,۰۱$) and the general-orientation law ($t = ۳,۱۴$) shows the significance of the coefficients of the paths and their relationship with the probability of bankruptcy.

Conclusion: Considering the negative relationship between rule of law and bankruptcy status, it can be stated that people's desire to adhere to the laws related to the company's areas leads to a decrease in the probability of bankruptcy and, as a result, a high level of financial flexibility. we witness

بررسی نقش قانونمداری کارکنان شرکت در کاهش احتمال ورشکستگی

حسین محمودی*

* استادیار، گروه حقوق، دانشکده ادبیات و علوم انسانی، دانشگاه لرستان، خرم آباد، ایران. mahmoodi.h@lu.ac.ir

اطلاعات مقاله

دریافت مقاله:

۱۴۰۱/۱۲/۲۰

پذیرش نهایی:

۱۴۰۲/۰۳/۰۱

واژگان کلیدی:

قانونمداری، احتمال ورشکستگی، رضایت مالی، کارکنان، انعطاف پذیری

چکیده

مقدمه: ورشکستگی به عنوان یک اثر و شرایط بیرونی در نظر گرفته می‌شوند که منجر به تضعیف وضعیت انعطاف پذیری مالی می‌گردد. در این پژوهش هدف بررسی ارتباط بین ورشکستگی و قانونمداری در بین کارکنان شرکت‌های خصوصی شهر خرم آباد است.

روش کار: این پژوهش از حیث هدف پژوهش کاربردی و از دسته پژوهش‌های پیمایشی-توصیفی است. در این پژوهش نمونه‌ای شامل ۳۱۸ نفر از کارکنان شرکت‌های خصوصی شهر خرم آباد، از طریق فرمول کوکران، به روش نمونه‌گیری تصادفی انتخاب شدند. داده‌ها از طریق پرسشنامه قانونمداری در ۲ طبقه و ورشکستگی در ۱ بخش جمع‌آوری شد. شاخص روایی محتوا و پایایی به روش آلفای کرونباخ انجام شد. داده‌ها با نرم افزارهای پی ال اس و اس پی اس تحلیل شد.

یافته‌ها: نتایج حاصل از پژوهش بیانگر تایید ارتباط بین قانونمداری خاص ($\beta = 0/521$)، قانونمداری عام ($\beta = 0/315$) و ورشکستگی می‌باشد. آماره t مربوط به مسیرهای قانونمداری خاص ($t = 7/01$) و قانونمداری عام ($t = 3/14$) بیانگر معناداری ضرایب مسیرها و ارتباط آنها با احتمال ورشکستگی است.

نتیجه‌گیری: با توجه به ارتباط منفی بین قانونمداری و وضعیت ورشکستگی، می‌توان ابراز داشت که تمایل افراد به پایبندی به قوانین مرتبط با حوزه‌های شرکت منجر به کاهش احتمال ورشکستگی شده و در نتیجه، سطح بالایی از انعطاف پذیری مالی را شاهد هستیم.

۱- مقدمه

در دنیای امروز تجارت یکی از مهم ترین فعالیت های اقتصادی محسوب می شود. گاهی پیش می آید که اشخاص بخاطر معامله اشتباه، ریخت و پاش های شخصی و یا تغییر و تحولات بازار، سرمایه خود را از دست می دهند به این اشخاص اصطلاحاً ورشکسته گفته می شوند. ورشکسته یکی از اصطلاحات که در علم حقوق و مخصوصاً در حقوق تجارت به آن اشاره شده است. ورشکستگی در اصطلاح به حالت شخصی گفته می شود که در پرداخت دیون خود دچار توقف شده باشد. به عبارتی توانایی پرداخت دیون خود را نداشته باشد. این عدم توانایی می تواند به دلایل مختلفی باشد از جمله مشکلات اقتصادی، عدم مدیریت صحیح و قصور خود شخص.

قانونگذار در ماده ۴۱۲ قانون تجارت به شرایط ورشکستگی اشاره دارد. ماده ۴۱۲ قانون تجارت مقرر می دارد: «ورشکستگی تاجر یا شرکت تجاری در نتیجه توقف از تادیه وجوهی که بر عهده او است حاصل می شود. حکم ورشکستگی تاجری را که حین الفوت در حال توقیف بوده تا یک سال بعد از مرگ او نیز می توان صادر نمود».

مطابق ماده مذکور برای ورشکستگی دو شرط لازم است. شرط اول تاجر بودن شخص مشمول است به عبارتی به موجب ماده یاد شده تنها اشخاص تاجر اعم از اشخاص حقیقی و حقوقی تاجر می توانند مشمول مقررات ورشکستگی شوند. این در حالیست که در سایر کشورها تفاوتی بین تاجر و غیر تاجر نیست و تمامی اشخاص مشمول مقررات ورشکستگی قرار می گیرند (هراتی قوی، مظلوم رهنی، رجب زاده، ۱۴۰۰).

البته در حقوق ایران به موجب ماده ۱۵ قانون نحوه اجرای محکومیت های مالی مصوب ۱۳۹۴ از اشخاص حقوقی به طور مطلق دادخواست اعسار پذیرفته نمی شود در واقع در این ماده قانونگذار همه اشخاص حقوقی اعم از شخص حقوقی تاجر و غیر تاجر را مشمول مقررات ورشکستگی قرار داده است. ماده مذکور مقرر می دارد: «دادخواست اعسار از تاجر و اشخاص حقوقی پذیرفته نمی شود. این اشخاص در صورتی که مدعی اعسار باشند باید رسیدگی به امر ورشکستگی خود را درخواست کنند».

نتیجه اینکه چه کسانی در حقوق ایران مشمول مقررات ورشکستگی قرار می گیرند از میان اشخاص حقیقی فقط اشخاص حقیقی تاجر و از میان اشخاص حقوقی تمامی اشخاص حقوقی. اما شرط دوم جهت ورشکستگی اشخاص مطابق ماده ۴۱۲ قانون تجارت متوقف شدن اشخاص مشمول ورشکستگی است. توقف یعنی اینکه اشخاص مشمول توانایی پرداخت دیون خود را نداشته باشند به عبارت دیگر در پرداخت دیون خود دچار توقف شده باشند.

نکته ای که در خصوص شرط دوم یعنی توقف مطرح است اینست که آیا صرف توقف از پرداخت دیون برای ورشکستگی کافی است یا توقف بایستی ناشی از عدم کفایت اموال شخص مشمول جهت پرداخت دیونش باشد. پرداختن به این موضوع از آن جهت حائز اهمیت است که در صورت پذیرفتن نظر اول یعنی صرف توقف باعث می شود جهت ورشکسته اعلام کردن اشخاص کنکاشی در خصوص میزان دارای شخص مشمول صورت نگیرد در حالیکه مطابق نظریه دوم بایستی جهت ورشکسته اعلام کردن اشخاص عدم کفایت دارایی آنها احراز گردد.

در این خصوص بین حقوقدانان اختلاف نظر است. گروهی صرف توقف را کافی برای ورشکستگی می دانند. از جمله دکتر لنگرودی اعتقاد دارند توقف از پرداخت دین مستلزم اعسار (که دارایی مثبت کمتر از منفی باشد) نیست، زیرا ممکن است تاجراملاک و اموالی داشته باشد که وافی به اداء دیون او باشد ولی در وضعی باشد که نتواند فعلاً دیون خود را بدهد (جعفری لنگرودی، ۱۳۸۷).

همچنین دکتر ستوده بیان می‌دارد توقف از تادیه بدهی در حقوق تجارت ممکن است ارتباطی به وضع مالی و دارایی و توانایی پرداخت احتمالی تاجر نداشته باشد. تاجری که دیون خود را نمیدارد، گرچه دارایی او کفاف پرداخت دیون را هم بدهد، مشمول مقررات ورشکستگی است (ستوده تهرانی، ۱۳۷۱).

گروهی از حقوقدانان توقفی که ناشی از عدم کفایت دارایی باشد را شرط ورشکستگی می‌دانند. دکتر آذری در این خصوص بیان می‌دارد امر مادی توقف یعنی عدم پرداخت یک یا چند دین، برای اعلام ورشکستگی کافی نیست، بلکه توقف برای این که موجب اعلام ورشکستگی شود بایستی حتماً مقارن و همراه با وضعیت مالی پریشان و لاعلاج تاجر باشد. در نتیجه اگر توقف تاجر ناشی از گرفتاری مالی و موقت و زودگذر باشد ورشکستگی قابل اعلام نیست (آذری، ۱۳۵۵).

ترجیح نظر اول یعنی صرف توقف برای اعلام ورشکستگی قابل قبول تر است چرا که اولاً قانونگذار در ماده ۴۱۲ قانون تجارت به طور مطلق توقف را موجب صدور حکم ورشکستگی اعلام نموده است بدون اینکه قیدی را در این خصوص بیان دارد ثانياً بازپذیرش نظر دوم یعنی توقف ناشی از عدم کفایت دارایی مستلزم بررسی و کنکاش در وضعیت مالی شخص مشمول است که این امر به دلیل تعارض با اصل سرعت که یکی از اصول پذیرفته شده در تجارت است قابل قبول نیست (اسکینی، ۱۳۹۰).

همانطور که اشاره شد توقف در پرداخت دیون می‌تواند ناشی از مشکلات اقتصادی، عدم مدیریت صحیح و قصور خود شخص و یا سایر عوامل خارجی باشد. یکی از عوامل خارجی که می‌تواند در توقف و نهایتاً ورشکستگی شرکت موثر باشد نقش کارکنان شرکت است. بررسی نقش کارکنان شرکت از باب التزام ایشان به مقررات و اثر این امر در کاهش ورشکستگی شرکت موضوع بررسی این مقاله است.

۲- روش کار

این پژوهش از حیث هدف پژوهش کاربردی و از دسته پژوهش‌های پیمایشی-توصیفی است. برای تدوین متون و ادبیات پژوهش از مطالعات کتابخانه‌ای استفاده شده است که دربرگیرنده کتب، پایان‌نامه‌ها، و نشریات تخصصی فارسی و انگلیسی و همچنین پایگاه‌های الکترونیکی است. در این پژوهش برای جمع‌آوری داده‌ها از پرسش‌نامه استفاده شده که داده‌های جامعه پژوهش با استفاده از نرم‌افزار SPSS و PLS تجزیه و تحلیل شده است. سؤال‌های پرسش‌نامه شامل دو بخش عمومی و اختصاصی است. سؤال‌های بخش عمومی شامل ویژگی‌های عمومی پاسخ‌دهندگان شامل جنسیت، سن، تحصیلات، وضعیت شغلی و میزان درآمد است. از آن‌جا که آمار رسمی جامعه پژوهش در دسترس نیست، تعداد جامعه آماری پژوهش نامشخص فرض شده است. بنابراین، برای محاسبه حجم نمونه از رابطه زیر در جامعه نامحدود استفاده شده است:

$$n = \frac{Z_{\alpha}^2 \times p(1-p)}{\epsilon^2} = \frac{(1.96)^2 \times 0.5(0.5)}{(0.05)^2} = 384$$

در این رابطه p برابر است با نسبت موفقیت در جامعه که چون مقدار آن در اختیار نیست آن برابر با 0.5 قرار داده شده است. در این پژوهش، سطح اطمینان برابر با $0.95 = 1 - \alpha$ در نظر گرفته شده است. هم‌چنین، مقدار Z_{α} با توجه به جدول نرمال استاندارد برابر با 1.96 است. مقدار خطای قابل قبول 0.05 در نظر گرفته شده است. بنابراین، با توجه به رابطه بالا، حجم نمونه 384 نفر به دست می‌آید. از پرسشنامه‌های ارسالی برای نمونه آماری، 370 پرسشنامه کامل بوده و مبنای استفاده قرار گرفت.

قانون مداری، برای برآورد قانون مداری به عنوان يك متغیر پنهان از ۲ معیار قانون مداری عام و قانون مداری خاص، استفاده شده است. پاسخ دهندگان میزان قانون مداری خاص خود را در مقیاس ۱۱ نقطه‌ای ارزیابی کردند (۰ = به هیچ وجه رعایت قوانین وجود ندارد، و ۱۱ = بسیار وجود دارند) که در پاسخ به این سؤال است: "میزان رعایت قوانین شرکت را در این روزها چگونه ارزیابی می کنید؟" نمرات بالاتر نشانگر سطح بالاتری از قانون مداری شده است. قانون مداری عام بر اساس این سؤال تخمین زده شد: "لطفاً همین حالا به شرایط و وضعیت خود فکر کنید. از وضعیت قانون مداری فعلی خود چقدر راضی هستید؟" پاسخ ها از ۱ = کاملاً راضی تا ۵ = کاملاً ناراضی می باشد. پاسخ ها کدگذاری معکوس شدند به طوری که نمرات بالاتر رضایت بیشتری را نشان می داد.

۳- یافته‌ها

برای ارایه‌ی یک نمای کلی از خصوصیات پاسخ دهندگان، در جدول (۱) برخی از آمارهای توصیفی ارائه شده است. بخش عمده‌ای از نمونه شامل مردان (۰/۶۷) بودند. بیشتر پاسخ دهندگان دارای تحصیلات کارشناسی (۰/۶۹)، دیپلم و پایین‌تر از آن (۰/۲۵) هستند، و ۴۸/۷ درصد از آنها بازنشسته بودند به نحوی که میانگین سنی نمونه مورد مطالعه ۴۶ سال است.

جدول ۱. اطلاعات عمومی پرسش‌نامه

ردیف	شرح سؤال	فراوانی	درصد فراوانی	درصد تجمعی
۱	تحصیلات	دیپلم و پایین‌تر	۲۵/۴	۲۵/۴
		کارشناسی	۶۹/۲	۹۴/۶
		کارشناسی ارشد و بالاتر	۵/۴	۱۰۰
۲	جنسیت	زن	۳۲/۴	۳۲/۴
		مرد	۶۷/۶	۱۰۰
۳	وضعیت شغلی	شاغل	۵۱/۳	۵۱/۳
		بازنشسته	۴۸/۷	۱۰۰
۴	وضعیت درآمدی	کمتر از ۶۰ میلیون ریال	۸/۱	۸/۱
		بین ۶۰ تا ۱۰۰ میلیون ریال	۴۱/۸	۴۹/۹
		بالاتر از ۱۰۰ میلیون ریال	۵۰/۱	۱۰۰

شاخص‌های انعطاف پذیری مالی نسبت به نمونه‌ها کاملاً مطابقت دارند، به عبارتی، انعطاف پذیری محدودی در بین نمونه مورد مطالعه وجود دارد (به جدول ۲ مراجعه شود)، نمونه مورد بررسی، توان پایین مالی، عدم رضایتمندی مالی و دشواری در انجام تعهدات را نشان می دهد.

جدول ۲: آماره توصیفی متغیرهای پژوهش

متغیرهای پژوهش	تعداد	کمینه	بیشینه	میانگین	انحراف معیار
احتمال ورشکستگی					
توان مالی	۳۷۰	۱/۰۰	۱۱/۰۰	۴/۷۱	۰/۷۷
وضعیت مالی	۳۷۰	۱/۰۰	۵/۰۰	۲/۹۵	۰/۳۶

مشکلات مالی	۳۷۰	۱/۰۰	۵/۰۰	۲/۸۷	۰/۴۰
قانون مداری و ذهن آگاهی					
قانون مداری خاص	۳۷۰	۱/۰۰	۵/۰۰	۱/۷۰	۰/۵۱
قانون مداری عام	۳۷۰	۱/۰۰	۵/۰۰	۳/۶۷	۰/۱۲

به منظور بررسی متغیرها پژوهش ابتدا نرمال بودن اجزای خطا بر مبنای آزمون اسمیرنوف کلموگروف مورد بررسی قرار گرفته است. نتایج، بیانگر نرمال بودن متغیرهای مورد بررسی است. برای آزمون و برازش الگوی مفهومی و فرضیه‌های پژوهش از الگوسازی معادلات ساختاری بر پایه روش کمترین مربعات جزئی (PLS) استفاده شده است. بر مبنای نتایج، وضعیت شاخص-های برازش الگو و سطح تحت پوشش آماره خی دو برازش مناسبی از متغیرهای مورد آزمون را نشان می‌دهد. با توجه به نتایج، شاخص‌های برازش الگو وضعیت مناسبی را نشان می‌دهند. از این رو الگوی پژوهش دارای برازندگی لازم بوده و کلیت آن مورد تأیید است چرا که خی دو بزرگتر از ۵ درصد، نیکویی برازش ۰/۹۸ و نیکویی برازش تعدیل شده ۰/۹۶ است.

نتایج مدل ساختاری در جدول ۳ ارائه شده است. به طور کلی، هر مدل ۰/۹۳ از متغیرهای موجود در انعطاف پذیری مالی را توضیح داده است. نتایج حاصل از معادلات ساختاری بیانگر تایید ارتباط بین قانون مداری خاص ($\beta = 0/521$) و قانون مداری عام ($\beta = 0/315$) می‌باشد. آماره t مربوط به مسیرهای قانون مداری خاص ($t = 7/01$) و قانون مداری عام ($t = 3/14$) بیانگر معناداری ضرایب مسیرها و ارتباط آنها با انعطاف پذیری مالی می‌باشد.

جدول ۳. آزمون تحلیل مسیر

متغیرها	ضرایب مسیر	آماره t	سطح معناداری	نتیجه
قانون مداری خاص (ضریب مسیر ۱)	۰/۵۲۱	۷/۰۱	۹۵ درصد	تأیید
قانون مداری عام (ضریب مسیر ۲)	۰/۳۱۵	۳/۱۴	۹۵ درصد	تأیید

۴- بحث

هدف از این مطالعه بررسی نقش قانون مداری کارکنان در کاهش احتمال ورشکستگی است. رابطه بین قانون مداری و احتمال ورشکستگی در ۲ مسیر مختلف مورد بررسی قرار گرفت تا اثرات موجود در آن بررسی شود. لازم است ابعاد مختلف قانون مداری برای سنجش و تحلیل وضعیت مالی شرکت و ارتباط آن با احتمال ورشکستگی در نظر گرفته شود.

نتایج برای رابطه بین قانون مداری و احتمال ورشکستگی با نتایج یورگنسن و ساونبرگ^۱ (۲۰۰۹) مطابقت دارد. این مطالعه نشان می‌دهد که کارمندان تمایل به رعایت استانداردها و چارچوب‌های قانونی و پایبندی به دستورالعمل‌های شرکت دارند. مطابق با هو^۲ و همکاران (۲۰۲۱)، ترکیب ذهن آگاهی و قانون مداری در بین گردشگران، منجر به بهبود کارآمدی سرمایه‌گذاری و مالی می‌گردد.

^۱ Jørgensen and Jan Svanberg

^۲ Hu

کارکنان شرکت به منظور بهبود فضای کسب و کار و نیز امنیت بخشی به شغل فعلی خود و به بسط و گسترش هر چه بیشتر رویکردهای قانونی در سطح جامعه دارند. از طرفی، با افزایش قانون مداری شرایط برای اتلاف منابع مالی توسط افراد محدود شده و شرکت برنامه ریزی منسجم تری برای تداوم فعالیت و کسب و کار خود دارد. به عبارتی، قانون مداری منجر به افزایش انگیزه تلاش شده و افراد را به سمت کارآمدی مالی سوق می دهد. با توجه به اینکه وضعیت مالی می تواند مجموعه ای از انگیزه ها را به وجود آورد که ممکن است منجر به افزایش شرایط مالی افراد گردد، افراد ممکن است تلاش بیشتری برای حمایت از شرایط مالی خود داشته باشند. با توجه به اینکه کارکنان شرکت تمایل دارند رویکردهای قانونی شرکت را بهبود ببخشند، این مطالعه نشان می دهد که قانون مداری یک از مهمترین عوامل برای کاهش احتمال ورشکستگی به شمار می رود.

۵- نتیجه گیری

پژوهش های اخیر نشان می دهد که احتمال ورشکستگی شرکت از اهمیت بالایی برخوردار بوده و عدم رعایت قوانین و مشکلات مالی در افزایش آن مؤثر است. این مطالعه با ارائه برخی ویژگی های قانونی از هر دو بعد درونی و بیرونی در تلاش است که سطح احتمال ورشکستگی برای شرکت ها را بررسی نماید. علاوه بر این، قانون مداری به مجموعه ای از رفتارهای کارکنان شرکت مرتبط است که می تواند شرایط برای توسعه مجموعه فراهم آورد. با توجه به ارتباط بین احتمال ورشکستگی و رفتارهای قانون مداران، کارکنان ممکن است با استفاده از راه کارهایی که برای تقویت عملکرد قانونی و به نوبه خود توان مالی مؤثر است، وضعیت مالی و توانایی مقابله با عدم اطمینان مالی را بهبود بخشند. در پژوهش های آتی می توان به بررسی سایر عوامل مؤثر بر احتمال ورشکستگی (سایر حوزه های اجتماعی و رفاهی) پرداخت.

مدیران شرکت ها که مجموعه ای از دستورالعمل های قانونی را تهیه می کنند ضمن آموزش در محدوده تخصص خود می توانند در بهبود ناکارآمدی کارکنان مؤثر باشند. همچنین، از آنجا که قانون مداری پیش بینی کننده رفتار مثبت و ضابطه مند است، بررسی تغییر در رفتارهای قانون مداران از بعد درونی (از جمله روابط اجتماعی، احساسات، درک ذهنی) و بعد محیطی (از جمله عوامل اجتماعی، فرهنگی، امنیتی) می تواند مبنایی برای تعیین چارچوب های قانونی فراهم آورد.

منابع

- اسکینی، ربیعا، ۱۳۹۰، حقوق تجارت، ورشکستگی و تصفیه امور ورشکسته، چاپ ۱۴، تهران: انتشارات سمت.
- آذری، کیوان، ۱۳۵۵، توقف در پرداخت دیون، مجله حقوق و علوم سیاسی، ۱۹، ۱-۴۲.
- جعفری لنگرودی، محمد جعفر، ۱۳۸۷، ترمینولوژی حقوق، چاپ پانزدهم، تهران: کتابخانه گنج دانش.
- ستوده تهرانی، حسن، ۱۳۷۱، حقوق تجارت، ورشکستگی، چ ۳، ج ۴، تهران، نشر دادگستر.
- سمیرا هراتی قوی، علیرضا مظلوم رهنی، علیرضا رجب زاده، ۱۴۰۰، تحلیل تطبیقی مفهوم توقف در ورشکستگی در حقوق ایران، حقوق جدید فرانسه و انگلیس، فصلنامه جامعه‌شناسی سیاسی ایران، ۴(۲)، ۲۸۱۴-۲۸۳۷.
- Asebedo, S. D., & Seay, M. C. Financial self-efficacy and the saving behavior of older pre-retirees. *Journal of Financial Counseling and Planning*, ۲۰۱۸. ۲۹(۲), ۳۵۷-۳۶۸.
- Asebedo, S. D., & Seay, M. C. Positive psychological attributes and retirement satisfaction. *Journal of Financial Counseling and Planning*, ۲۰۱۴. ۲۵(۲), ۱۶۱-۱۷۳.
- Asebedo, S. D., Seay, M. C., Archuleta, K. L., & Brase, G. The psychological predictors of older pre-retirees' financial self-efficacy. *Journal of Behavioral Finance*. ۲۰۱۹a. ۲۰(۲), ۱۲۷-۱۳۸.
- Asebedo, S. D., Wilmarth, M., Seay, M. C., Archuleta, K. L., Brase, G., & MacDonald, M. (۲۰۱۹b). Personality and saving behavior among older adults. *Journal of Consumer Affairs*, ۲۰۱۹b. ۵۳(۲), ۴۸۸-۵۱۹.
- Bandura, A. *Self-efficacy: The exercise of control*. New York, NY: W.H. Freeman and Company. ۱۹۹۷.
- Bandura, A. Social cognitive theory of self-regulation. *Organizational Behavior and Human Decision Processes*, ۱۹۹۱. ۵۰(۲), ۲۴۸-۲۸۷.
- Butler, J., & Kern, M. L. (۲۰۱۶). The PERMA-Profilier: A brief multidimensional measure of flourishing. *International Journal of Wellbeing*, ۲۰۱۶. ۶(۳), ۱-۴۸.
- Carstensen, L. L., Isaacowitz, D. M., & Charles, S. T. Taking time seriously: A theory of socioemotional selectivity. *American Psychologist*, ۱۹۹۹. ۵۴(۳), ۱۶۵-۱۸۱.
- Farrell, L., Fry, T. R. L., & Risse, L. The significance of financial self-efficacy in explaining women's personal finance behaviour. *Journal of Economic Psychology*, ۲۰۱۶. ۵۴, ۸۵-۹۹.
- Hu J, Quan L, Wu Y, Zhu J, Deng M, Tang S and Zhang W (۲۰۲۱) Financial Self-Efficacy and General Life Satisfaction: The Sequential Mediating Role of High Standards Tendency and Investment Satisfaction. *Front. Psychol.* ۱۲:۵۴۵۵۰۸. doi: ۱۰/۳۳۸۹/fpsyg.۲۰۲۱/۵۴۵۵۰۸
- Jörgensen, F., & Svanberg, J. (۲۰۰۹). Legal Self-efficacy and Managers' Use of Law. *ARSP: Archiv Für Rechts- Und Sozialphilosophie / Archives for Philosophy of Law and Social Philosophy*, ۹۵(۱), ۷۹-۱۰۱.

- Lim, H., Heckman, S. J., Letkiewicz, J. C., & Montalto, C. P. Financial stress, self-efficacy, and financial help-seeking behavior of college students. *Journal of Financial Counseling and Planning*, ۲۰۱۴. ۲۵(۲), ۱۴۸-۱۶۰.
- Luong, G., Charles, S. T., & Fingerman, K. L. Better with age: Social relationships across adulthood. *Journal of Social and Personal Relationships*, ۲۰۱۱. ۲۸(۱), ۹-۲۳.
- McAvay, G. J., Seeman, T. E., & Rodin, J. A longitudinal study of change in domain-specific self-efficacy among older adults. *Journal of Gerontology*, ۱۹۹۶. ۵۱B(۵): ۲۴۳-۲۵۳.
- Momeni, M., FaalQaumi, A. Statistical analysis using SPSS. Tehran: Ganj Shaygan, ۲۰۱۵.
- Montford, W. & Goldsmith, R. E. How gender and financial self-efficacy influence investment risk taking. *International Journal of Consumer Studies*, ۲۰۱۶. ۴۰(۱), ۱۰۱-۱۰۶.
- Pearlin, L. I., & Schooler, C. The structure of coping. *Journal of Health and Social Behavior*, ۱۹۷۸. ۱۹(۱), ۲-۲۱.
- Positive Psychology Center. PERMA™ theory of well-being and PERMA™ workshops. University of Pennsylvania. Retrieved from <https://ppc.sas.upenn.edu/learnmore/perma%E۲٪.۸٪.A۲-theory-well-being-and-perma%E۲٪.۸٪.A۲-workshops>. ۲۰۱۹.
- Qamar, M. A. J., Khemta, M. A. N., & Jamil, H. How knowledge and financial self-efficacy moderate the relationship between money attitudes and personal financial management behavior. *European Online Journal of Natural and Social Sciences*, ۲۰۱۶. ۵(۲), ۲۹۶-۳۰۸.
- Ryff, C. D. Happiness is everything, or is it? Explorations on the meaning of psychological well-being. *Journal of Personality and Social Psychology*, ۱۹۸۹. ۵۷(۶), ۱۰۶۹-۱۰۸۱.
- Seligman, M. E. Flourish: A visionary new understanding of happiness and well-being. New York, NY: Free Press (Simon and Schuster). ۲۰۱۲.